

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

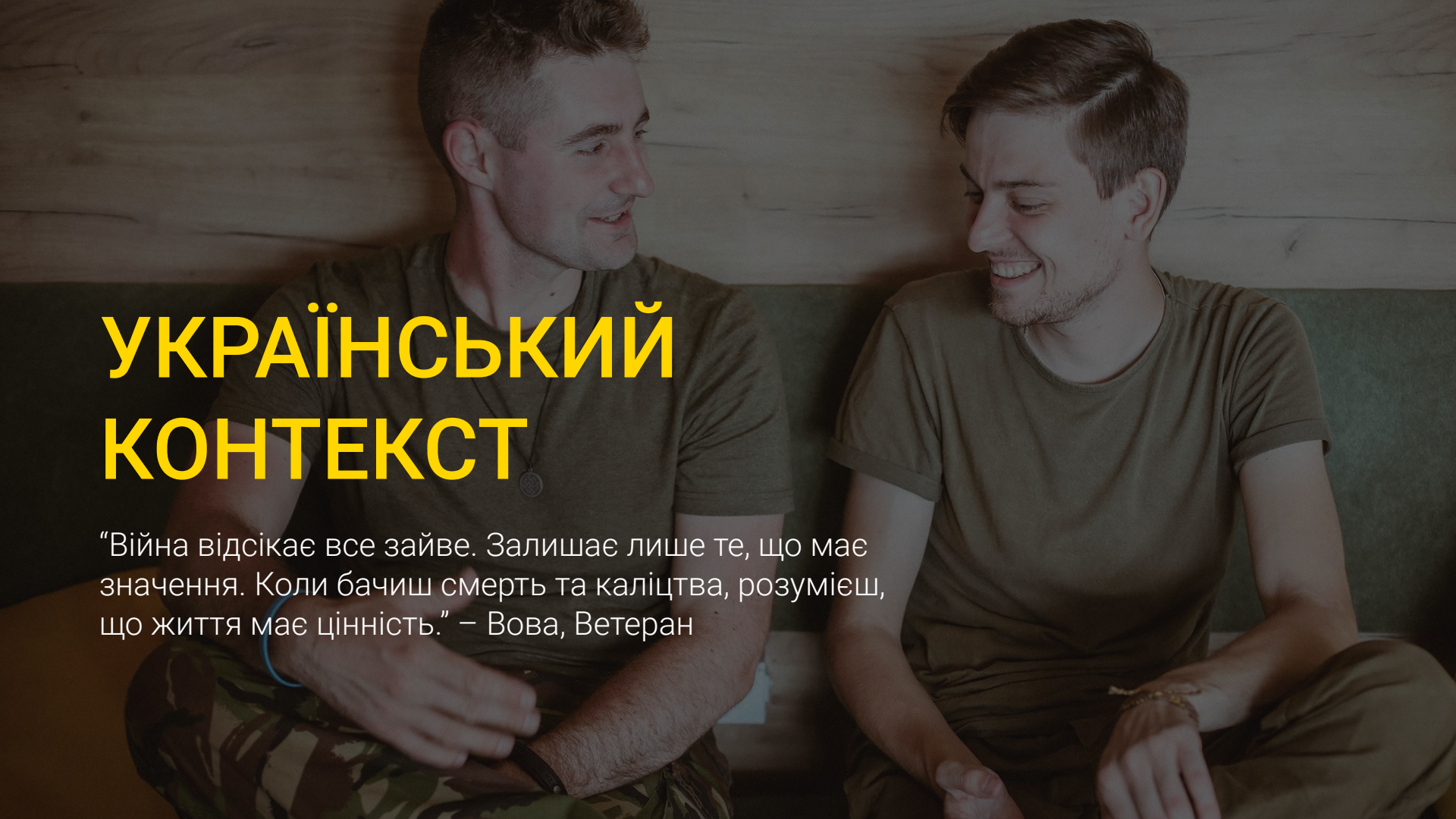
Візуальне зображення досвіду ветеранів АТО / ООС,
що розробляється Veteran Hub за прикладом моделі
US Department of Veteran Affairs, [Veteran Lifetime Journey Map](#)

Вересень 2019 — Листопад 2020

ЗМІСТ

Український контекст	<u>03</u>
Передумови проєкту	<u>10</u>
Наш підхід	<u>12</u>
Висновки та знання	<u>20</u>
Шлях ветерана	<u>26</u>
Дбаємо про добробут	<u>48</u>
Вдячність та команда	<u>52</u>

A photograph of two men in military uniforms sitting on a wooden bench against a wood-paneled wall. The man on the left is wearing a camouflage uniform and a necklace with a circular pendant. The man on the right is wearing a plain olive green t-shirt and has a gold chain on his wrist. They are both smiling and looking at each other. The image has a dark, semi-transparent overlay.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

“Війна відсікає все зайве. Залишає лише те, що має значення. Коли бачиш смерть та каліцтва, розумієш, що життя має цінність.” – Вова, Ветеран

Після того, як воїни йдуть з війни, війна не йде з них

Ветерани часто не розуміють,
ані що робити, ні що з ними
відбувається, ані того, що реакції
їхнього тіла та розуму
є нормальними та інколи навіть
передбачуваними

Досвід війни відгукується роками,
а за прикладом Ветеранів інших
країн — десятиріччями

Затягнуте повернення
та різниця між очікуваннями
та реаліями цивільного життя
зношують їх фізично і морально
та позбавляють сил

Veteran Hub створили заради того, щоб Ветерани
та їхні найближчі особи якомога легше перенесли
страхи війни, вже після повернення

ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Логіка та структура системи підтримки ветеранів (чи “сфера ветеранських справ”) в Україні успадковані з радянського часу з пільговим підходом до забезпечення Ветеранів.

Покоління українських військових, що повернулися з минулих воєн та конфліктів, були позбавлені можливості якісно інтегруватися до своєї цивільної ролі та не виробили самобутньої ветеранської ідентичності.

Пільги розроблялись за логікою “подарунків від держави” та мали призвести до політичної прихильності. Ці пільги були вперше розширені у брежнєвські часи (1960-ті), коли більшість ветеранів увійшли вже у доволі зрілий вік. Тоді ж відбулись і перші спроби сформулювати ветеранську ідентичність.

Дотепер державна політика стосовно Ветеранів будується радше на можливостях державних органів, аніж на потребах самих ветеранів.

До прикладу, переважна більшість пільгового забезпечення Ветеранів в Україні ґрунтується на законі 1993 року, який реплікував логіку подібного радянського закону.

Знайома ж нам ідентичність “діда-ветерана Великої Вітчизняної Війни” набула найбільшого розголосу у '90-х у Росії та була політично-вмотивованим кроком, що супроводжувався послідовною політикою з привласнення перемоги. Так, лише у 1995-му вперше в історії парад Перемоги до 9 травня почав відбуватись щорічно на пострадянському просторі. Наймолодшому поколінню Ветеранів Другої Світової Війни (народжені наприкінці 1920-х), на той момент було вже далеко за 60.

Сьогодні в Україні понад **397 000 Ветеранів** російсько-української війни

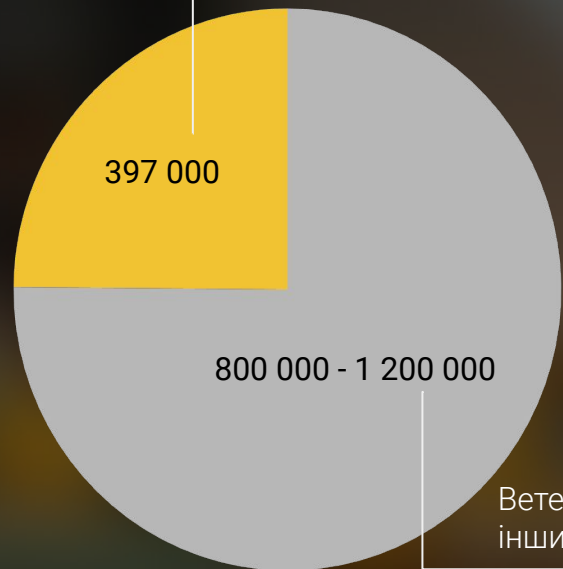
За даними з різних джерел, усі покоління українських Ветеранів налічують від 1 200 000 до 1 600 000 людей.

Більшість із них перебувають у зрілому та старшому віці, переживаючи життєві етапи виходу на пенсію, старіння та помирання.

Ветерани з наймолодшого покоління переживають етапи переходу до цивільного життя, піклування про себе, винаходу себе нових та вкорінення у новому, цивільному житті.

Обставини, за яких вони проходять своїм шляхом, значно відрізняються від обставин минулого.

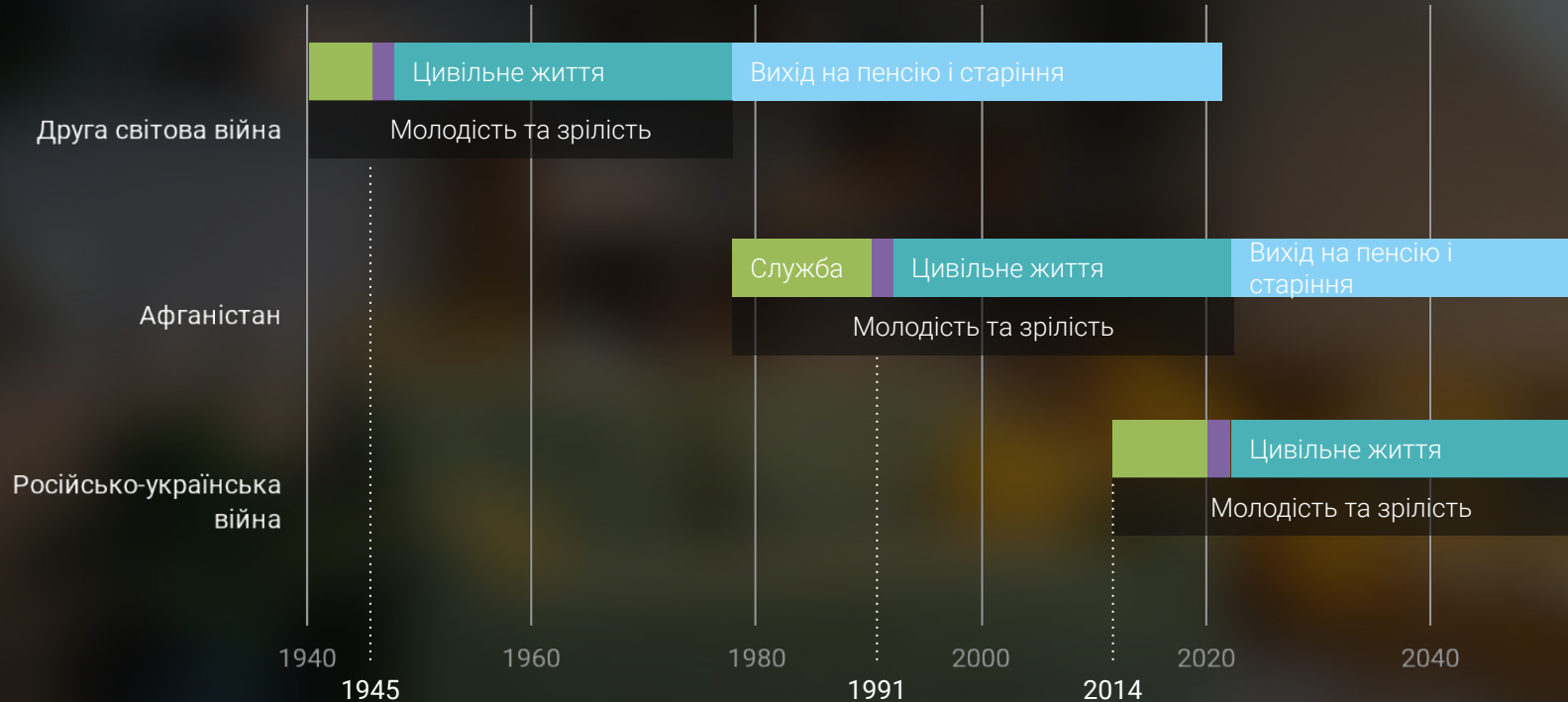
Ветерани
російсько-української війни

Ветерани
інших воєн

ШЛЯХИ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

Це узагальнена мапа життєвих шляхів 3 найбільших поколінь українських Ветеранів. Особисті історії життя можуть суттєво відрізнятись, але наша мета – висвітлити історичний контекст тих часів, коли ці ветерани були молодими.

ЦІЛІ ПРОЄКТУ

1 Поглибити знання про досвід Ветеранів та їхні потреби

Ми запрошуємо поглянути на систему підтримки українських Ветеранів через призму їхнього життєвого досвіду та потреб. За відсутності єдиної та зрозумілої національної стратегії підтримки Ветеранів, ми вирішили зібрати досвід нашої команди та міжнародних колег, аби запропонувати новий підхід до розробки та покращення послуг та підтримки для Ветеранів.

2 Скоординувати роботу стейкхолдерів сфери

Ми створили базову мапу процесів у житті ветеранів задля спільної координації всіх стейкхолдерів сфери ветеранських справ – Шлях Ветерана.

Аби всі гравці могли пояснювати свої цілі та діяльність зрозумілим та візуальним шляхом. Назвати речі своїми іменами.

Вивчити
потреби

Розробити
прототип

Пілотний
проект

Зворотній
зв'язок

Актуалізація

Масштаб

ЧОГО МИ МОЖЕМО ДОСЯГТИ РАЗОМ

ДОМОВИТИСЬ

про ролі стейкхолдерів для задоволення різних потреб

Ветерани та їх близьке коло мають багато потреб на різних етапах шляху. Ми переконані, що вузька спеціалізація стейкхолдерів та глибинне розуміння окремих потреб клієнтів є правильною довгостроковою стратегією для сфери, за умови якісної координації зусиль.

ПОПЕРЕДИТИ ДУБЛЮВАННЯ

зусиль, фінансування, проектів та послуг

Дотепер, при плануванні проектів та виділенні фінансування сфера ветеранських справ керувалась переважно даними, що здобуті емпіричним шляхом та не мала нагоди якісно порівняти різні практики з підтримки ветеранів. Дана мапа може допомогти не лише виявити дублювання зусиль, але й співнаправити діяльність подібних проектів для збільшення результату.

ОЦІНЮВАТИ

якість взаємодії, своєчасність та доцільність підтримки

Розуміння потреб клієнтів є першим кроком до якісної оцінки нашої взаємодії. Шлях Ветерана дає нам можливість комплексно поглянути на потреби клієнтів, аби категоризувати підтримку, як на практичному, так і на законодавчому рівні, а згодом перейти до уніфікованої та системної оцінки якості цієї підтримки.

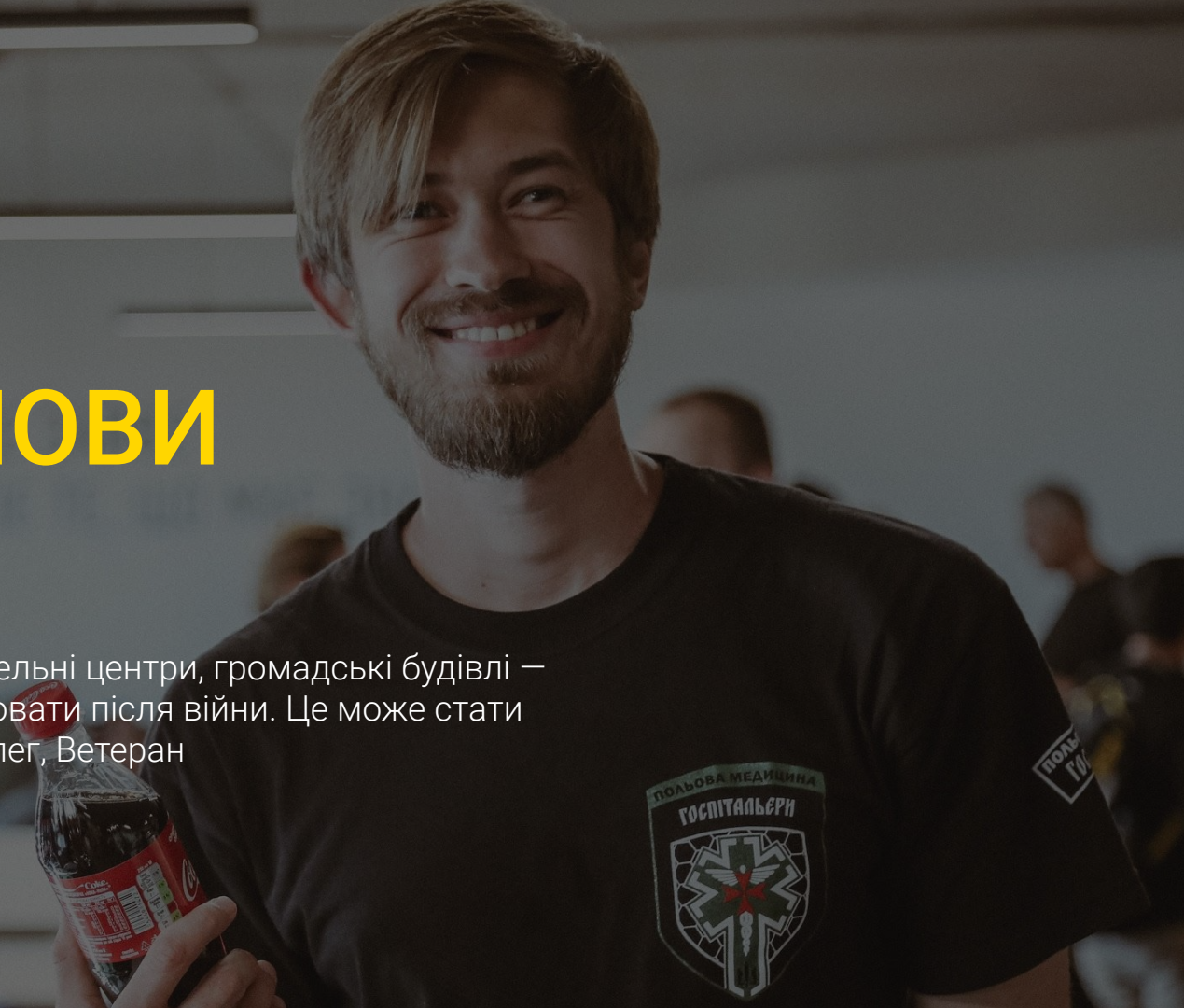
ПЛАНУВАТИ

проекти, підтримку, співпрацю та послуги

2014 - 2017 роки були реактивним етапом у сфері, коли клієнтів та їхніх потреб стало багато, а надавачі послуг ще не встигли розбудувати інституційну спроможність. У 2018 році, зі створенням Veteran Hub, Міністерства у справах Ветеранів та інших потужних організацій, ми разом здобули можливість планувати довгострокову підтримку для Ветеранів.

ПЕРЕДУМОВИ ПРОЄКТУ

“Мости, супермаркети, торговельні центри, громадські будівлі — це все потрібно буде відновлювати після війни. Це може стати справою мого покоління” — Олег, Ветеран

ДЖЕРЕЛО ІДЕЇ

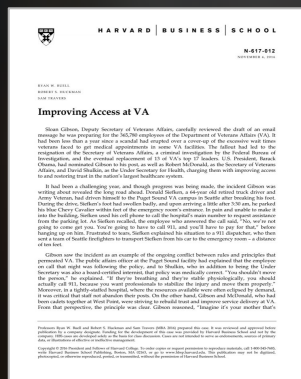
Під час однієї із зустрічей у Veteran Hub у серпні 2019 року,

Роберт Макдональд

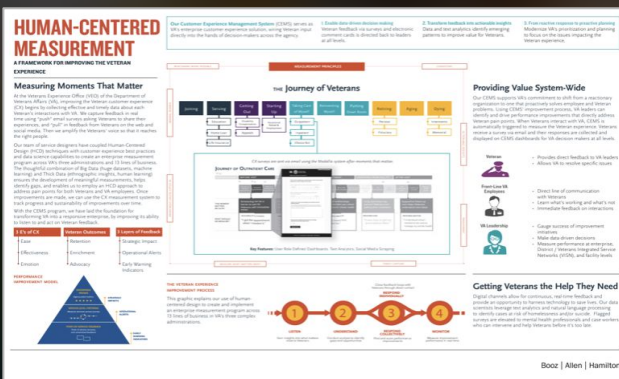
згадав the Veterans Lifetime Journey Map, що була розроблена у період його служби в якості 8-го Секретаря Департаменту Ветеранських Справ США.

Вона була створена, аби впровадити клієнто-орієнтований підхід та трансформувати звичний для VA формат надання послуг ветеранам.

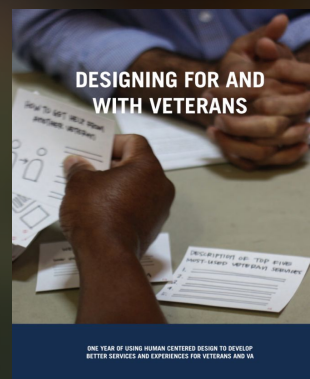
Він поділився з нами мапою та трьома супутніми документами. Саме з цієї зустрічі розпочався річний шлях адаптації Мапи до української сучасності.

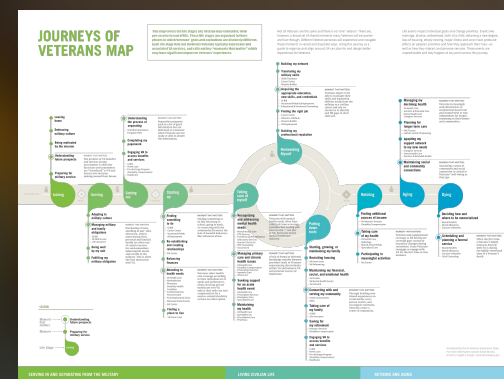
Improving Access to VA

VEO Placement Map Review

Designing for and with veterans

Journeys of Veterans map

НАШ ПІДХІД

“Головне, коли ти спілкуєшся з людиною, яка простояла в черзі – не нахамити їй, а надати послугу, як потрібно. Якщо працівник не псує тобі настрій, а намагається його покращити, ти розумієш, що не дарма стояв у черзі” — Володимир, Ветеран

ВІДКРИТІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ

Повернення Ветеранів – це природний процес, при якому з ними взаємодіють безліч різних людей та організацій.

Більшість з цих взаємодій не мають на меті сприяти ветерану в адаптації до цивільного життя. І це не погано.

За останні роки сформувалась суспільна думка, що для адаптації Ветеранам потрібні особливі умови і особлива допомога. Видається, що побудова таких умов є надто складним завданням і потребує чимало часу.

Проте, Ветерани мають більше ідентичностей, ніж лише їх ветеранський досвід. Вони передусім є людьми, громадянами, клієнтами різноманітних організацій – і поділяють більшість потреб з кожним із цивільних людей.

Лише певна частина цих потреб сформовані або змінені під тиском бойового досвіду.

Ми творимо відкриту систему підтримки Ветеранів та допомагаємо Ветеранам відчувати, що вони важливі для конкретних людей – окремо, в організаціях, у бізнесі та у державі

ДЛЯ КОГО ЦЯ МАПА

ВЕТЕРАНИ, ВІЙСЬКОВІ, ЧЛЕНИ ЇХНІХ СІМЕЙ

Суб'єкти Шляху Ветерана. Ті, хто найкраще знають, які процеси та потреби у них є

ЕКСПЕРТИ

- Фахівці сфери ветеранських справ
- Люди, які працюють з ветеранами
- Організації, чийми клієнтами є ветерани

DECISION MAKERS

- Лідери громадських об'єднань
- Представники державних органів
- Донорська спільнота

Ми не можемо супроводити усіх 397,000 Ветеранів упродовж усього Шляху, оскільки вони дорослі та самостійні люди. Проте ми можемо бути присутні інформаційно або ресурсами на опорних моментах у цих процесах, а також забезпечити глибинну підтримку тим, хто має більше готовності до певного типу роботи. Ми також можемо допомогти іншим структурам “пом’якшити” процес адаптації ветеранів через їхні точки взаємодії.

Війна змінює життя Ветеранів, проте не є усім їхнім життям

Тому прагнемо навчитись
говорити про те, що відбувається
після війни не менше добре,
ніж говоримо про неї

Від перших днів удома, коли ще
важко орієнтуватися до сімейних
вечорів і планів на роки – ми
запрошуємо Ветеранів допомогти
нам наповнити їх історію

Разом ми постараємось
розповісти про цивільне життя
так, як про нього не розповість
ніхто, крім Ветеранів

Ми запрошуємо Ветеранів-клієнтів Veteran Hub та просто охочих розповісти
власну історію, приділити не менше години часу розгорнутому інтерв'ю.

Ми також запрошуємо інші організації ділитись власними дослідженнями
та разом наповнювати Шлях Ветерана.

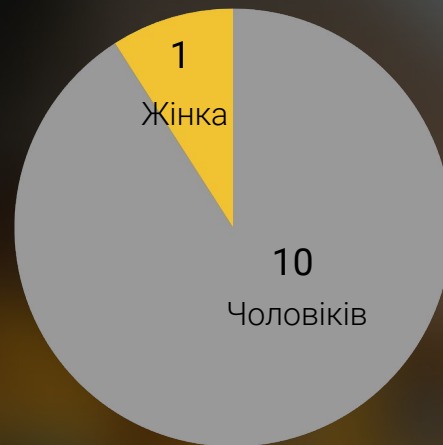
ВИВЧАТИ ДОСВІД ВЕТЕРАНІВ

Ми провели тестове інтерв'ювання 10 Ветеранів у складі трьох фокус-груп, аби приміряти утилітарність оригінальної мапи до українського контексту. Усі інтерв'ю відбувались у Києві на території Veteran Hub, були записані та розшифровані для подальшого аналізу. Відтоді і дотепер наша команда аналізує за принципом Шляху Ветерана численні історії клієнтів організації.

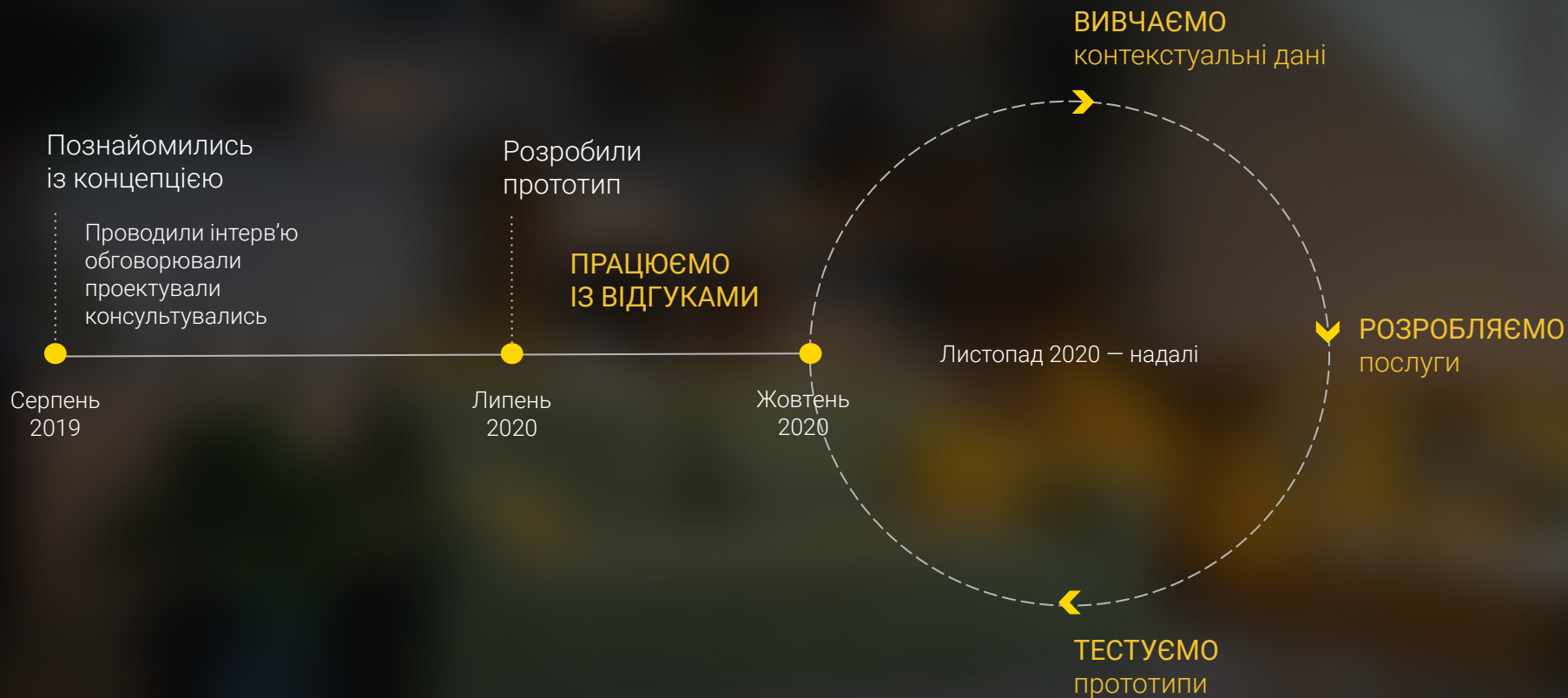
Спільно з IREX ми також розробили форму соціологічного опитування, аби перевірити вірність нашого уявлення.

У жовтні 2020 року працівники Veteran Hub у Києві, Вінниці та Дніпрі розпочнуть безстрокове опитування клієнтів та одночасний аналіз отриманих даних.

Середній вік учасників
33 роки

КОРОТКОСТРОКОВИЙ ТАЙМЛАЙН ПРОЄКТУ

ДБАЄМО ПРО ДОБРОБУТ ВЕТЕРАНІВ

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

Методика **якісного** вивчення життєвих процесів та потреб клієнтів

Проектувати доцільну підтримку та розподіляти її за життєвими етапами

ДОБРОБУТ

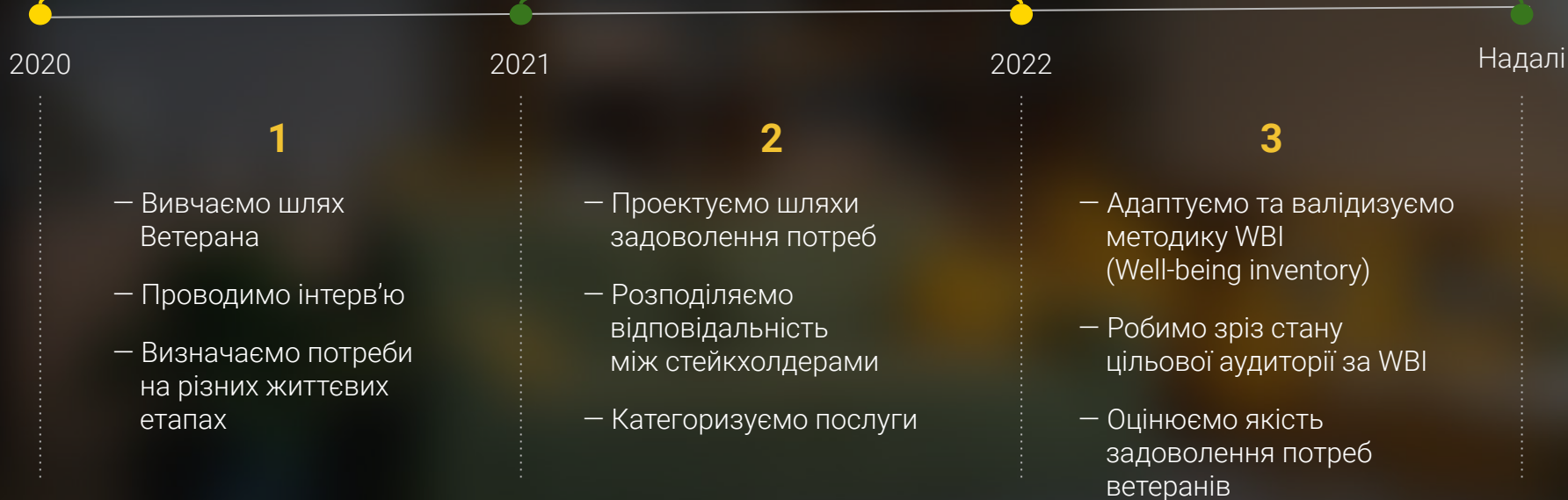
Методика **кількісного** дослідження стану клієнтів та рівня задоволення їхніх потреб після впровадження підтримки

Оцінити якість взаємодії та вплив підтримки на добробут і життя Ветеранів

ДОВГОСТРОКОВИЙ ТАЙМЛАЙН ЗМІН

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

ДОБРОБУТ

A woman with blonde hair is holding a young boy. The boy has blue and green face paint on his face, resembling a superhero mask. They are both smiling and giving a thumbs-up gesture. In the background, there are Christmas trees decorated with lights.

ВИСНОВКИ ТА ЗНАННЯ

“Я поверталась на фронт 4 рази. Ми втратили так багато своїх у 2014-му, що у мене сформувалось враження, що я можу щось змінити, допомогти, здобуваючи нові знання та навички. Я тікаю від цивільних проблем на Схід, де мені простіше та комфортніше. Після останнього повернення я вирішила, що досить тікати від себе. Два місяці я виходила з дому лише до магазину. У мене є дитина і моїй мамі потрібна була допомога. І це було моїм єдиним стимулом робити щось, а не просто лежати і читати. Я досі не впевнена, що зможу залишитись вдома надовго” — Юлія, Ветеранка

КЛЮЧОВІ ВИСНОВКИ

1

Сучасне покоління українських Ветеранів знаходиться в унікальних умовах для творення першої національної ветеранської ідентичності

2

В українському контексті, Війна є окремим елементом життєвого етапу Служба та не може бути об'єднана з іншими елементами

КОЖЕН ШЛЯХ — УНІКАЛЬНИЙ

Немає двох однакових
Ветеранів

Водночас, багато дій
та моментів є спільними
для багатьох із них

Різні Ветерани
проживатимуть ці дії
та моменти **по-різному**

Ми не засуджуємо жодний
зі шляхів, але будемо
аналізувати більшість із них

аби підтримати Ветеранів у тому, щоб
РУХАТИСЬ ДАЛІ СВОЇМ ШЛЯХОМ

ГЛОСАРІЙ

ЕТАП

Узагальнений життєвий етап людини, що об'єднує певний типовий набір потреб та прагнень

ЕЛЕМЕНТ

Кожен етап складається з елементів – менших за тривалістю і наповненням складників

МОМЕНТ АБО ДІЯ

Елементи містять значущі моменти, коли на життя впливають зовнішні фактори, та дії, коли зовнішнього впливу менше

ПРОЦЕС

Моменти та дії мають наслідки, а відповідно і процеси, що їх супроводжують. Процеси можуть бути розтягненими у часі

ПОТРЕБА

Процеси на життєвому шляху можуть слугувати підґрунтям для формування потреб, як усвідомлених так і неусвідомлених

ДОБРОБУТ

Кожну потребу можна умовно віднести до однієї зі складових добробуту людини, проте важливо розуміти її підґрунтя. Дивися більше на слайдах 49 – 50

ПОСЛУГА

Формування послуг є **завершальним** етапом аналізу життєвого шляху людини і має регулярно переглядатись, аби залишатись актуальним

ЧОМУ ШЛЯХ ВЕТЕРАНА ВАЖЛИВИЙ

Кожен Ветеран
йде власним шляхом
випробувань

Шлях Ветерана – це шлях
воїна, і все що відбувалося
на ньому, в тому числі сама
війна, є його частиною

Повернення, яким би воно
не було складним,
також є частиною шляху

**Ми віримо, що кожен
Ветеран має право:**

- 1 Не дати війні перемогти
себе особисто, вже після
повернення
- 2 Знати, як відновитись,
як знайти сили
продовжити свій шлях
- 3 Мати на це час

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

Ми вивчали досвід Ветеранів інших воєн та інших країн і виявили, що в процесі повернення варто зважати на такі три елементи*

1

ПІКЛУВАННЯ ПРО СЕБЕ

Що варто зробити незадовго
після виходу з війни

2

ВИНАХОДЖЕННЯ СЕБЕ НОВОГО

Пошук своєї сили,
продовження відновлення

3

ВКОРІНЕННЯ

Стан, коли сили достатньо,
аби приймати важливі, довготривалі
рішення свідомо та з внутрішньою
готовністю

*Ці елементи були вперше запропоновані Департаментом Ветеранських Справ США в оригінальній версії Veteran Lifetime Journey Map

A photograph of three men in a workshop or office setting. The man on the left is bald with a beard, wearing a dark sweater, and is smiling while looking towards the other two men. The man in the middle is partially visible, also smiling. The man on the right has short dark hair and a beard, wearing a dark button-down shirt, and is smiling and gesturing with his hands. The background is slightly blurred, showing what appears to be a computer monitor and some equipment.

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

“Ми тільки зараз навчилися говорити з дружиною про війну. Бути крутим чуваком і носитися полем з автоматом набагато простіше, ніж сказати своїй дружині: «Люба, ти мене тут після поранення доглядала, а я знову тікаю». Я не міг залишити своїх хлопців. Це була моя сім'я. Як же без мене?” – Юрій, Ветеран

ЕТАПИ ШЛЯХУ ВЕТЕРАНА

Ми пропонуємо поглянути на життя Ветерана, як сукупність важливих етапів. Ми висвітлюємо 5 таких життєвих етапів, на яких Ветерани проживають різні процеси та виявляють різні потреби

ПОЧАТОК СЛУЖБИ

СЛУЖБА

ПЕРЕХІД

ЦИВІЛЬНЕ ЖИТТЯ

ВИХІД НА ПЕНСІЮ ТА СТАРІСТЬ

ДЕТАЛІ ПРО МАПУ

ПРО КОГО ЦЯ МАПА

У російсько-українській війні взяли участь люди дуже різного віку та попереднього досвіду. Усі Ветерани різні, мають власний досвід та світогляд. Ця мапа має на меті знайти ті моменти у житті, на якість яких безпосередній вплив має військовий досвід Ветерана.

ТРИВАЛІСТЬ ЕТАПІВ

Для кожного життєві етапи займають індивідуальну кількість часу. Ми не категоризуємо життєвий шлях за часовим показником, адже тут немає єдиних правильних термінів. Кожен має право повертатись скільки часу, скільки йому на це потрібно. Маркерами переходу від одного етапу до іншого є дії людини.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ТА ЛІНІЙНІСТЬ

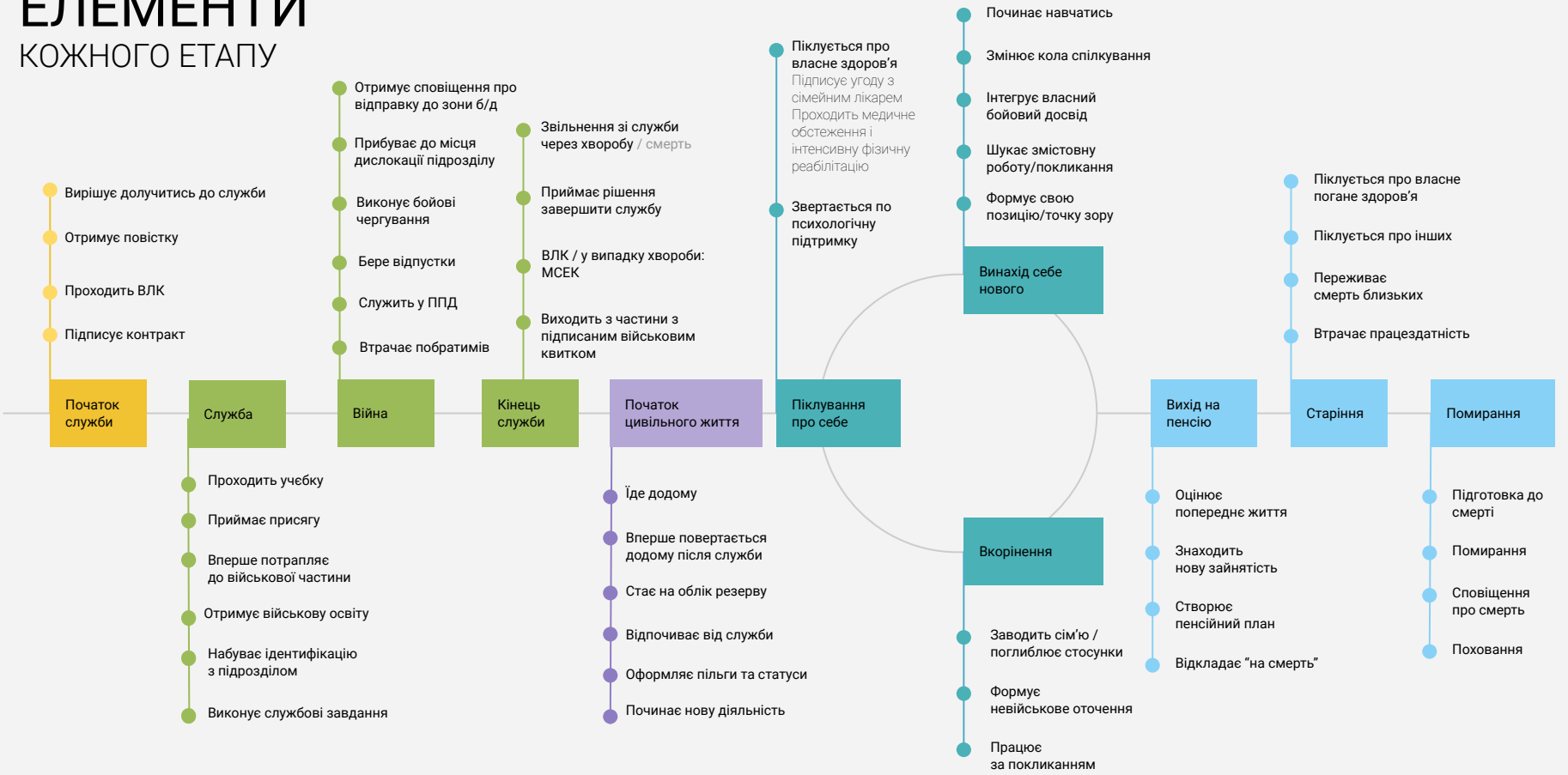
Елементи кожного етапу є умовно-послідовними і можуть відбуватись водночас. Кожен з цих елементів містить власний набір пріоритетів і головним є те, наскільки ветеран відчуває кожен з них актуальним для себе. Життєвий шлях – нелінійний та може бути доволі непослідовним.

ОСОБИСТЕ ЖИТТЯ

Важливі особисті події впливають на людей, змінюють наше середовище та пріоритети. Одруження, смерть близьких, розлучення, народження дитини, складне захворювання та інші події матимуть безумовний вплив на життя людини. Вони є непередбачуваними та можуть відбутись на будь-якому з етапів.

ЕЛЕМЕНТИ КОЖНОГО ЕТАПУ

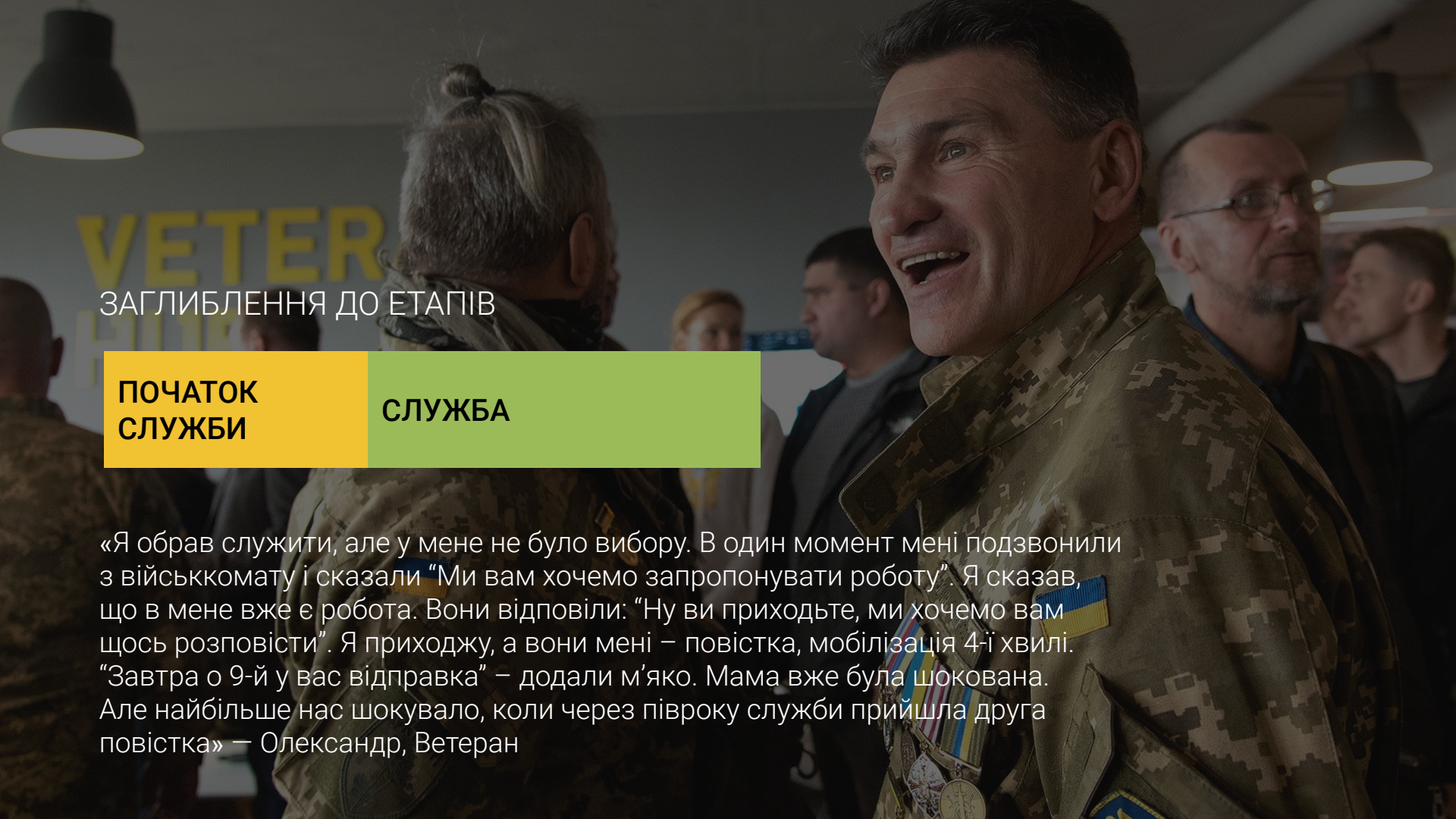
ПОЧАТОК СЛУЖБИ

СЛУЖБА

ПЕРЕХІД

ЦИВІЛЬНЕ ЖИТТЯ

ВИХІД НА ПЕНСІЮ І СТАРІСТЬ

ЗАГЛИБЛЕННЯ ДО ЕТАПІВ

**ПОЧАТОК
СЛУЖБИ**

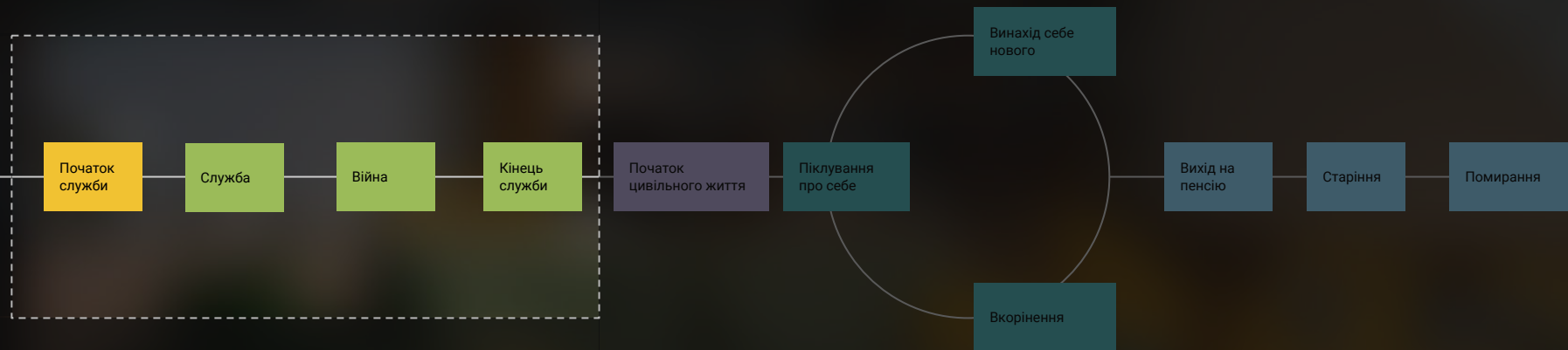
СЛУЖБА

«Я обрав служити, але у мене не було вибору. В один момент мені подзвонили з військкомату і сказали “Ми вам хочемо запропонувати роботу”. Я сказав, що в мене вже є робота. Вони відповіли: “Ну ви приходьте, ми хочемо вам щось розповісти”. Я приходжу, а вони мені – повістка, мобілізація 4-ї хвили. “Завтра о 9-й у вас відправка” – додали м’яко. Мама вже була шокована. Але найбільше нас шокувало, коли через півроку служби прийшла друга повістка» — Олександр, Ветеран

ПОЧАТОК СЛУЖБИ І СЛУЖБА

СЛУЖБА є невід'ємним етапом
Шляху Ветерана та безумовно впливає
на подальший цивільний досвід

Хоча на життя військового найбільше впливають силові структури,
громадському сектору та Міністерству у справах ветеранів варто також
заглиблюватись в аналіз умов служби та процесів, які супроводжують
майбутнього ветерана на цих етапах

Ми обираємо за відправну точку момент, коли людина вирішує долучитись до служби, адже саме цей момент є частиною історії кожного Ветерана.

За останні шість років українські силові структури пройшли багато змін. Вони вплинули на досвід військовослужбовців та Ветеранів, в першу чергу, у взаємодії з державою, але також і в інших аспектах їх життя. Ми беремо за основу сучасний стан справ на цих етапах, проте ми у Veteran Hub усвідомлюємо та цінуємо досвід тих, хто розпочинав свій військовий шлях з 2014 по 2017 рік, а також тих, для кого служба була частиною життя ще задовго до війни.

На цих етапах життя людини значною мірою регламентується зовнішніми обставинами та структурами, а горизонт особистого планування може бути значно звужений.

ПОЧАТОК СЛУЖБИ

Момент у житті	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
Вирішуєш долучитись до служби	Обираєш рід військ та військову спеціальність; Береш відношення з військової частини; Проходиш співбесіду та перевірку документів у військкоматі;	Мати відповідну фізичну підготовку; Мати психологічну готовність до служби; <i>Ця потреба може бути неусвідомлена</i> Щоб близькі розуміли і підтримували мій вибір; Розуміти рівень кар'єри, яку зможу побудувати на службі; <i>Чи потрібна мені вища освіта, аби досягнути кар'єрної мети?</i>
Отримуєш повістку	Збираєш пакет документів; Закриваєш цивільні питання: - піти з роботи; - оформити академ відпустку; - квартирні питання; - повідомити родину; - закрити фінансові борги.	Мати грошову "подушку" на транзитний (перехідний) етап; Можу потребувати підключення зв'язків для вирішення питань оформлення;
Проходиш військово-лікарську комісію / ВЛК	Проходиш медичну комісію при військкоматі;	Отримати якісну діагностику стану здоров'я; Забезпечити медичний супровід; Розуміти майбутній військовий досвід та пов'язані з ним стани;
Підписуєш контракт	Дізнаєшся бюрократичні деталі та умови служби;	Розуміти власні права і обов'язки в ролі призовника, контрактного військового або мобілізованого; Знати деталі майбутнього досвіду; Мати сформований план дій на найближчий короткостроковий період;

СЛУЖБА

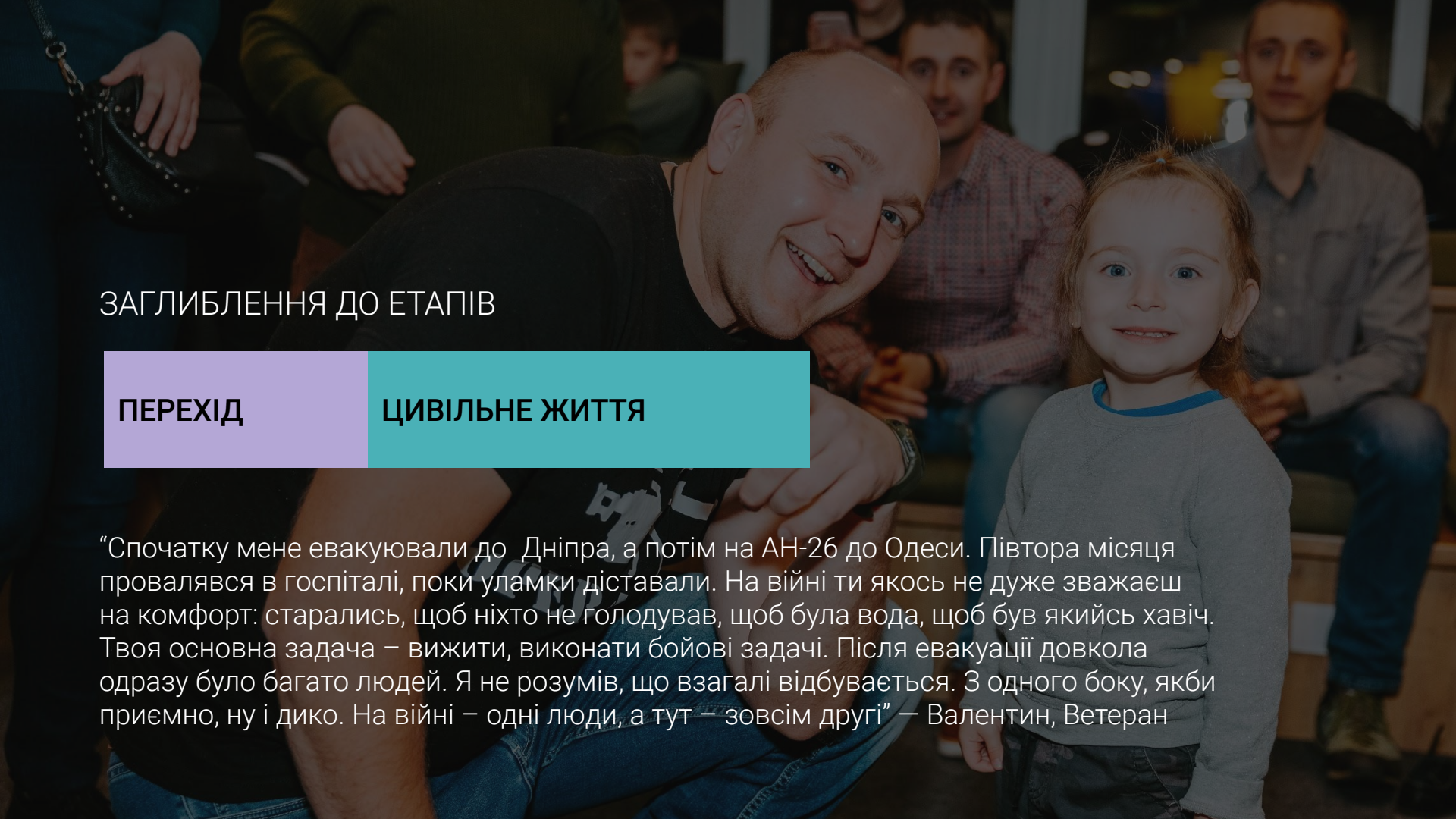
Момент у житті	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Проходиш учебку та звикаєш до умов служби	Тренуєшся; Навчаєшся новому і зустрічаєш конкуренцію; Знайомишся з умовами служби; Кардинально змінюєш коло спілкування;	Підтримувати зв'язок з близькими; Отримати необхідну підготовку до служби; Мати час та інструменти, аби засвоїти нові знання; Порозумітись з побратимами / відчувати, що мене приймає нова соціальна група;
● Складаєш присягу	Проходиш розподіл за підрозділами; Набуваєш ідентичності військового;	Розуміти цінність складання присяги; Мати гідний процес складання присяги; Відчувати підтримку близького кола;
● Потрапляєш до військової частини	Адаптуєшся до умов служби; Знайомишся зі своїм безпосереднім підрозділом; Проходиш бойове злагодження зі своїм підрозділом; ;	Мати доступ до інформації про права, обов'язки, можливості та процеси, що існують на службі;
● Отримуєш професійну освіту	Будуєш бачення майбутньої кар'єри; Отримуєш сертифікацію власних навичок;	Планувати власну військову кар'єру; Отримати ґрунтовні знання; Розуміти утилітарність нових знань як у військовій, так і у майбутній цивільній ролі;
● Набуваєш ідентифікацію з підрозділом	З'являються близькі друзі та побратими у підрозділі; Відчуваєш себе частиною зграї; Починаєш поділяти спільноти за принципом "свій-чужий";	Відчувати себе частиною зграї та відчувати, що мене поважають, як військовослужбовця; Виробити соціальну прив'язаність до конкретної групи чи підрозділу;
● Виконуєш службові завдання	Отримуєш новий професійний досвід; Їздиш у відпустки додому; Береш участь у спільних навчаннях;	Мати якісне та вчасне медичне забезпечення; Бути зайнятим; Розуміти свої подальші перспективи;

ВІЙНА

Момент у житті	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Отримуєш сповіщення про відправку до зони бойових дій	Готуєшся до відправки до зони бойових дій; Береш участь у плануванні переміщення до місця бойових дій; Збираєш спорядження та зброю; Психологічно налаштовуєшся до майбутнього бойового досвіду; Повідомляєш близьких про плановану відправку (якщо це дозволено);	Щоб близьке коло розуміло та приймало мій вибір; Розуміти процес підготовки та межі власної відповідальності; Розуміти майбутній бойовий досвід та пов'язані із ним стани; Знати ситуацію у зоні, куди мене відправляють; Мати достатню психологічну підготовку до відправлення;
● Прибуваєш до місця дислокації підрозділу	Прибуваєш до зони ведення бойових дій; Адаптуєшся та налагоджуєш побут; Налагоджуєш зв'язки з місцевим населенням, сусідами по фронту;	Мати відповідне матеріальне забезпечення; Знати історію зони дислокації та розуміти настрої місцевого населення;
● Виконуєш бойові чергування	Виїжджаєш на "0"; Дислокуєшся та виконуєш завдання поза лінією розмежування; Рефлексуєш щодо власного життя та мрієш про цивільну діяльність; Формуєш сильні особисті зв'язки з побратимами; Формуєш ідентифікацію з власним позивним; Здобуваєш бойову репутацію серед фронтових сучасників; Здобуваєш вищу відповідальність та військове звання;	Підтримувати зв'язок з близькими; Відчувати себе потрібним країні; Можу відчувати термінову потребу продовжити свій рід; Щоб моя родина була в безпеці;
● Їдиш у відпустки	Стикаєшся з різницею між цивільною та військовою реальністю; Зустрічаєшся із близьким цивільним колом та помічаєш зміни в їх житті без тебе; Розповідаєш про власний досвід;	Відчувати вдячність та повагу спільноти за мою службу;
● Служиш у ППД під час ротацій	Виробляєш ставлення за принципом "свій-чужий" до військовослужбовців, що не мають бойового досвіду; Виконуєш менш значущі для тебе завдання та можеш почуватись недооціненим; Зустрічаєшся зі складнощами тилової служби;	Відчувати, що мене цінують і поважають командири та колеги; Розуміти сенс завдань, які я виконую;
● Втрачаєш побратимів	Переживаєш раптову загибель близьких побратимів; Відчуваєш сум та скорботу; Спілкуєшся з близьким колом загиблого;	Мати час пережити втрату; Гідно супроводити процес поховання; Отримати гідне сповіщення про загибель; Щоб про сповіщення та поховання подбали інші;

КІНЕЦЬ СЛУЖБИ

Момент у житті	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
Завершуєш службу через власну смерть	Сповідання підрозділу; Оформлення документів про смерть; Транспортування тіла; Сповідання рідних та сповідання спільноти;	Гідне поховання; Щоб мене пам'ятали; Щоб про мою родину подбали. Щоб мої духовні погляди врахували при похованні;
Завершуєш службу через судовий процес <i>* Подальший шлях може суттєво відрізнятись</i>	Суд виносить ухвалу про утримання під арештом; Звільняють заочно; Проходиш судовий процес та отримуєш вирок;	Мати захист у суді; Розуміти майбутній досвід та пов'язані з ним стани; Відчувати підтримку; Знати обставини власної справи;
Завершуєш службу через хворобу / травму <i>* Подальший шлях може суттєво відрізнятись в елементі "Початок цивільного життя".</i>	Отримуєш діагноз та супутні папери; Проходиш евакуацію; Проходиш лікування у військових госпіталях; Проходиш МСЕК;	Отримати компенсацію за втрачене здоров'я; Дізнатись всі деталі про стан власного здоров'я; Мати всі необхідні документи про обставини хвороби чи травми; Мати гідну медичну підтримку; Не турбуватись про фінансову безпеку;
Приймаєш рішення завершити службу	Відчуваєш моральну втому від служби; Проходиш планове лікування у військових госпіталях; Плануєш вихід і подальше життя; Збираєш пакет документів; Проходиш військово-лікарську комісію; Подаєш рапорт на виплату передбачених компенсацій;	Розуміти, що робити у цивільному житті; Відчувати підтримку та очікування близьких; Отримати всі законні виплати та компенсації; Мати можливість попрощатись з власним підрозділом;
Виходиш з частини з підписаним обліковим листом	Відчуваєш страх перед входженням у цивільне життя; Маєш дуальний, чорно-білий погляд на речі; Не маєш сформованої точки зору щодо цивільних подій, які пропустив;	Мати можливість зафіксувати зміну власної ролі з військового на ветерана; Мати план дій на перший період; Мати фінансову подушку для транзитного періоду;

A photograph of a man and a young girl in a crowd. The man is leaning forward, smiling at the camera, and holding the girl's hand. The girl is also smiling. In the background, other people are visible, including a man in a plaid shirt and another in a grey shirt.

ЗАГЛИБЛЕННЯ ДО ЕТАПІВ

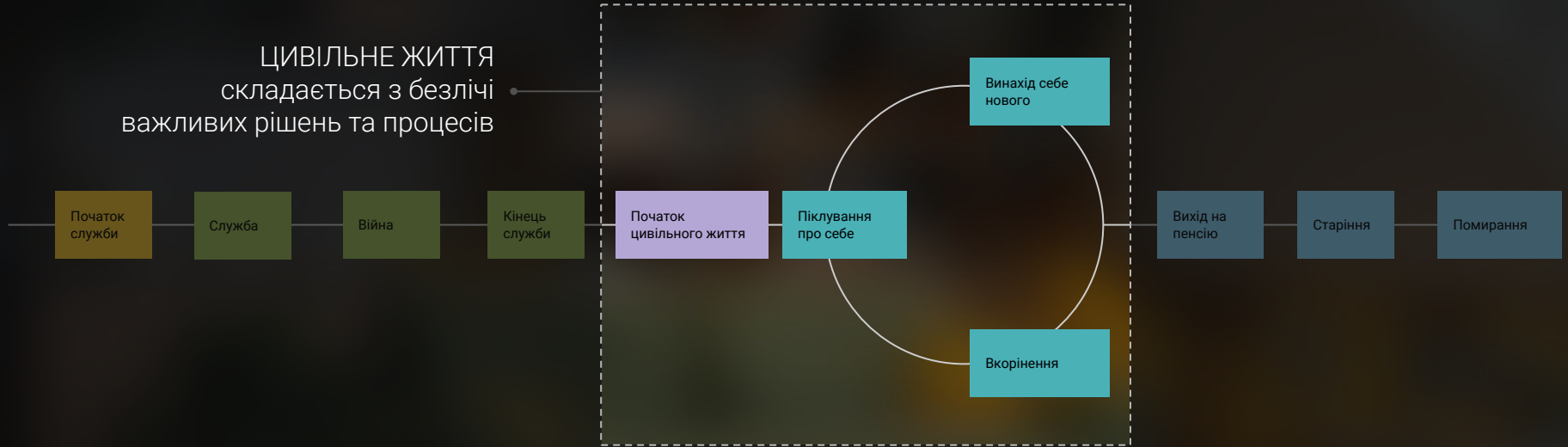
ПЕРЕХІД

ЦИВІЛЬНЕ ЖИТТЯ

“Спочатку мене евакуювали до Дніпра, а потім на АН-26 до Одеси. Півтора місяця провалявся в госпіталі, поки уламки діставали. На війні ти якось не дуже зважаєш на комфорт: старались, щоб ніхто не голодував, щоб була вода, щоб був якийсь хавіч. Твоя основна задача – вижити, виконати бойові задачі. Після евакуації довкола одразу було багато людей. Я не розумів, що взагалі відбувається. З одного боку, якби приємно, ну і дико. На війні – одні люди, а тут – зовсім другі” — Валентин, Ветеран

ЦИВІЛЬНЕ ЖИТТЯ

ЦИВІЛЬНЕ ЖИТТЯ
складається з безлічі
важливих рішень та процесів

Шлях Ветерана, як і шлях кожної людини, ніколи не є прямим – ми всі переживаємо безліч досвідів і маємо право повертатись на одні й ті ж етапи багато разів, скільки захочемо упродовж усього життя.

Під час служби ветерани здобувають багато корисних навиків, які можна і потрібно перекладати цивільною мовою. Багато з них сприяють стану вкорінення: коли довготривалі та відповідальні рішення можна приймати свідомо та з достатньою внутрішньою готовністю.

Тим не менш, вкорінення може бути хіба що орієнтиром для життєвого шляху, аж ніяк не його метою. Усі елементи цивільного життя є однаково важливими та цікавими.

ПОЧАТОК ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Їдеш додому	Звикаєш до звуків у цивільному житті; Різно помічаєш багато цивільних довкола;	Щоб мені було куди повертатись; Щоб мене зайвий раз не турбували;
● Вперше повертаєшся додому після служби	Отримуєш доступ до домашнього комфорту; Розпаковуєш військові речі; Відновлюєш родинні стосунки; Втрачаєш звичне військове коло спілкування, можеш відчувати, що більше не є частиною своєї “зграї”; Змінюєш харчові звички;	Зменшити кількість подразників уваги; Мати “дах над головою”, просто житло без особливих ознак комфорту; Відновити стосунки з сім’єю, родиною та друзями; Щоб близькі розуміли мій стан та потреби; Знати, що те, що зі мною відбувається – нормально;
● Стаєш на облік резерву	Можеш відчувати, що твоя військова історія не має завершення;	Зрозуміти власні права та обов’язки у ролі резервіста;
● Відпочиваєш від служби	Розширюється перелік щоденної відповідальності та значущість побутових проблем: господарство, родинні обов’язки; Можеш переживати високу тривожність; Проходиш санаторне лікування; Адаптуєшся до нового розпорядку дня, зокрема умов та часу сну;	Відпочити “від усього”; Не робити нічого; Усамітнитись, закритись від усіх та мати особистий час;; Втекти від цивільних проблем; Мати час, аби інтегрувати пережитий досвід; Встановити новий режим дня та дотримуватись його; Розуміти межі власної відповідальності;
● Оформлюєш пільги та статуси	Багато контактів з цивільними людьми, можеш відчувати агресію та злість до них; Маєш складнощі з визначенням бажань та потреб; Зустрічаєшся з соціальною несправедливістю;	Контролювати власне життя та події у ньому; Допомагати побратимам, залишатись причетним до життя власного підрозділу; Змінити стосунки з побратимами;
● Починаєш нову діяльність	Роздумуєш про повернення до служби; Можеш замінити живе спілкування на час перед екраном; Можеш багато подорожувати та змінювати місце перебування, аби не залишатись на тому ж місці та не брати відповідальності;	Почати спілкуватись із цивільним оточенням; Щоб оточення розуміло мій стан; Мати достатньо коштів для їжі та розваг; Задовольнити матеріальні цілі, сформовані під час служби;

ПІКЛУВАННЯ ПРО СЕБЕ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
Піклуєшся про власне здоров'я	Погіршується загальний фізичний стан; Втрачаєш або різко набираєш вагу; Задумуєшся про дієту та графік їжі; Виробляєш нові способи відновити здоров'я та залишатись здоровим;	Покращити власне самопочуття; Мати правила взаємодії у сім'ї; Зрозуміти, який вплив служба мала на моє здоров'я; Прийняти зміни у моєму тілі;
Підписуєш угоду з сімейним лікарем; Проходиш медичне обстеження; Проходиш інтенсивну фізичну реабілітацію;	Відновлюєш заняття спортом; Покращуєш фізичну форму; Починаєш більш усвідомлено харчуватись; Проявляються хвороби, які були приховані під час служби, або від яких була можливість відмахуватись; Прагнеш покращити особистий дохід та працювати на роботі з високим рівнем комфорту для тебе; Змінюєш власне житло, аби воно відповідало твоїм звичкам та потребам, можеш винаймати власне житло, облаштовуєш спільне помешкання під свої потреби;	Зрозуміти свої захворювання та бути добре поінформованим про свій фізичний стан; Мати достатньо грошей для забезпечення власних потреб; Мати особистий простір; Покращити рівень власного побутового комфорту; Не відчуваю потреби у соціальній діяльності;
Звертаєшся по психологічну підтримку	Приділяєш більше часу собі; Витрачаєш кошти на власні потреби; Стикаєшся з порушеннями сну; Проявляються симптоми психологічних наслідків служби / війни; Самостійно проводиш "люстрацію" кола спілкування;	Зрозуміти, що я нормальний і те, що зі мною відбувається – теж нормальне; Усвідомити, що я не один такий, а багато людей проживають подібні процеси; Знати, що мій досвід унікальний, проте не особливий; Відчувати власну безпеку; Мати самостійність у прийнятті рішень; Зрозуміти свої реакції та знати, як діяти з ними;

ВИНАХІД СЕБЕ НОВОГО

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
Починаєш навчатись новому	Обираєш хобі та розвиваєш нові інтереси, нові форми дозвілля; Шукаєш освітні можливості; Формуєш нові звички; Починаєш подорожувати, щоб розширити власний світогляд;	Вчитись новому, пробувати різні види дозвілля, знайти хобі та діяльність, які приносять мені задоволення; Спробувати себе у різних ролях, постійно змінюватись та рухатись далі;
Змінюєш коло спілкування	Починаєш відділяти "себе" від своєї спільноти; Переосмислюєш роль родини у своєму житті; Розширюється коло спілкування, з'являється багато нових знайомств; Визначаєш, хто твоє близьке коло; Частіше представляєш за іменем, аніж за позивним;	Перебувати у середовищі нових і цікавих людей; Проводити достатньо часу з родиною, спілкуватись з батьками, якщо вони живі; Мати можливість розповісти про себе не лише з перспективи військової ролі;
Інтегруєш власний військовий досвід	Навчаєшся жити з власним бойовим та військовим досвідом; Шукаєш способів примінити його у своєму цивільному житті; Описуєш власний досвід та шукаєш нову форму для нього; Можеш хотіти все забути, відчувати відторгнення військової ідентичності;	Зрозуміти, який військовий досвід впливає на моє життя і навчитись з ним працювати; Згадати та розповісти власну історію; мати можливість по-різному показати свій досвід; Відчувати, що мій досвід має цінність;
Шукаєш змістовну роботу та власне покликання	Приймаєш більш відповідальні рішення, що мають більш тривалі наслідками; ; Можеш часто змінювати сферу діяльності або колектив; йдеш з нецікавої роботи; Шукаєш свою справу через освіту, спроби роботи у різних сферах та командах;	Знайти діяльність, яка приносить мені задоволення; Покращити власний дохід; Працювати з людьми, які мені подобаються; Проявляти себе по-різному, не лише, як ветеран або колишній військовий; Розуміти, які навички з минулого військового досвіду можна використати у цивільній роботі та перекласти свій професійний досвід зрозумілою для цивільних роботодавців мовою;
Виробляєш власну позицію	Починаєш по-новому ідентифікувати себе; Шукаєш життєві сенси та опору у цивільному житті; Змінюєш стиль одягу; Виробляєш позицію стосовно тих питань, які пропустив на службі;	Проявляти власну позицію; Знайти однодумців та бути прийнятим ними; Подобатись собі;

ВКОРІНЕННЯ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Розпочинаєш сім'ю або поглиблюєш існуючі стосунки	Створюєш сталі звички та ритуали; Дотримуєшся графіку дня; Береш на себе довготермінову відповідальність: - заводиш домашню тварину, - проводиш час із дітьми та старшими, - займаєшся волонтерством; Цікавишся своїм походженням та історією родини; Можеш відчувати ніби вдруге познайомились з рідними; Свідомо обираєш батьківську роль (народження дитини) або її відсутність; Чітко визначаєш власне близьке коло;	Піклуватись про інших; Проводити час із родиною та близькими; Мати власне комфортне житло для себе та своєї родини / потреба будувати будинок; Відчувати впевненість у власному майбутньому; Мати сталий дохід та відчувати фінансову безпеку; Розуміти власний бюджет та об'єм матеріальних потреб; Досліджувати та розуміти майбутній або поточний досвід батьківства; Знати, як мій досвід впливає на моє близьке коло; Відчувати пов'язаність та належність до власного близького кола;
● Формуєш спільноту	Долучаєшся до соціальних заходів; Маєш стале коло спілкування, яке тобі приємне; Маєш здатність жити у цивільному оточенні зі своїм військовим досвідом; Дбаєш про побратимів і підтримуєш зв'язок із ними; Відчуваєш себе частиною спільноти;	Бути корисним своїй спільноті; Долучитись до життя своєї спільноти; Відчувати, що я на своєму місці, що мене приймає моя спільнота; Знати, який вплив мій досвід має на мою спільноту; Знати, як я можу використати власний досвід на благо моєї спільноти;
● Працюєш за покликанням або маєш іншу значущу для тебе діяльність	Розумієш свої бажання та прагнення; Маєш свою справу, яка приносить дохід та/або задоволення; Робиш довготривалі інвестиції: заощаджуєш гроші, плануєш відпустки, пенсію, будуєш будинок тощо; Прагнеш будувати щось стійке та довготривале; Здобуваєш професійну репутацію в обраній сфері; Замислюєшся про пенсію та формуєш план;	Заощаджувати кошти на майбутнє та мати позитивний фінансовий баланс; Робити те, що приносить задоволення та має сенс для мене; Спостерігати власний розвиток в обраній сфері; Знати, як я можу використовувати власний досвід у новій професійній ролі; Відчувати, що я виконує власне покликання;

A background image showing a group of people in a social setting. In the foreground, a young woman with long brown hair is smiling and talking to a man with a beard and short hair. Behind them, another woman is also smiling. They are all holding white disposable cups. The background is slightly blurred, showing other people and warm, bokeh-style lights, suggesting an indoor event or party.

ЗАГЛИБЛЕННЯ ДО ЕТАПІВ

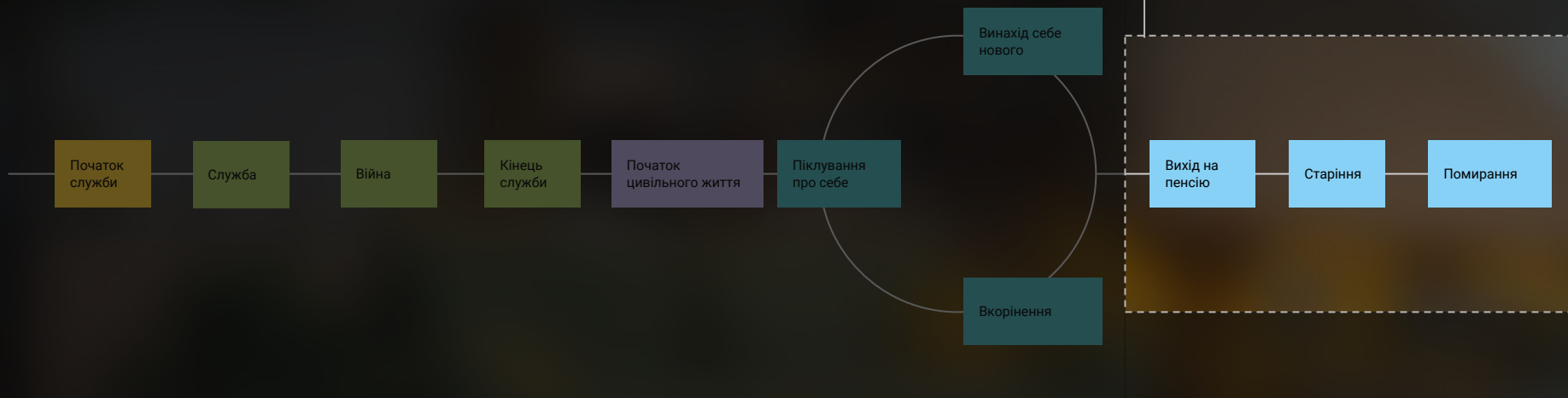
ВИХІД НА ПЕНСІЮ ТА СТАРІСТЬ

“Це дуже особиста історія, але одне з основних питань, які я хотів би задати психологу – це про втрату сенсу. Заради чого це все? Є світлі моменти, коли мене драйвить, але вони дуже короткі порівняно до решти часу, коли нічого не потрібно і мені окей просто нічого не робити. В чому сенс життя? Я би жив і помер.

Яка різниця чи робив я щось, чи ні?” — Богдан, Ветеран

ВИХІД НА ПЕНСІЮ ТА СТАРІСТЬ

Ми переконані, що ґрунтовний погляд на сучасний досвід старіння ветеранів Другої Світової Війни, Афганістану та інших воєн буде незамінною інформацією при плануванні підтримки молодших поколінь на майбутніх етапах їх шляху

Численні міжнародні дослідження звертають увагу на те, що військовий досвід ветеранів має значний вплив на увесь їхній життєвий шлях, зокрема і на етапі старіння.

Попри велику кількість ветеранів, котрі проживають етап Старіння в Україні мало досліджень, які б висвітлювали цей життєвий етап у ветеранів. Подальший опис цих етапів є попередніми припущеннями нашої команди, які дотепер ми не мали можливості перевірити.

Ми припускаємо, що досвід, здобутий Ветеранами не лише на етапі Служба, але й у Цивільному житті матиме значний вплив на їх досвід старіння. Аби перевірити свої здогадки, ми плануємо провести серію інтерв'ю з Ветеранами старших поколінь, аби дізнатись про їхній сучасний стан та потреби.

ВИХІД НА ПЕНСІЮ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
Оцінюєш своє попереднє життя	Розглядаєш власну військову історію через призму цивільного досвіду; Визначаєш власні навички, компетенції та знання; Погіршується здоров'я та "підводять" звичні реакції організму; Частіше стикаєшся з лікарями; Переосмислюєш роль родини та власну роль у своїй родині;	Відчувати, що моє життя було не даремним; Знати про можливі наслідки бойового досвіду у старості та розуміти, що з ними робити; Налагодити стосунки з родиною у новій ролі; Мати можливість адаптуватись до нових життєвих обставин;
Знаходиш нову зайнятість	Повільніше працюєш; Адаптуєшся до нових умов праці; Маєш більше часу для себе;	Розуміти власні можливості у роботі та майбутні перспективи; Відчувати себе корисним своїй спільноті; Відчувати, що мій професійний досвід має цінність та значення; Розуміти, як я можу втілювати своє покликання за нових обставин;
Розпочинаєш пенсійний план	Заощаджуєш кошти на старість; Плануєш подальше життя у новій віковій групі; Стараєшся прорахувати власні фінансові перспективи;	Знати та планувати власні матеріальні потреби та прагнення; Знати свої юридичні потреби та розуміти шляхи їх задоволення;
Змінюєш коло спілкування	Втрачаєш звичне професійне коло спілкування; Прагнеш залишатись на зв'язку зі своєю спільнотою; Шукаєш нових знайомств; Визначаєш межі близького кола; Маєш менше соціальних контактів, ніж у минулому;	Залишатись на зв'язку із родиною та друзями; Відчувати, що спільнота приймає мене та привітна до мене;

СТАРІННЯ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Піклуєшся про власне здоров'я	Здоров'я погіршується і проявляються наслідки давніх хвороб / поранень; З'являються або проявляються хронічні захворювання та захворювання, притаманні вікові;	Бути добре поінформованим про власний стан та можливі сценарії розвитку подій; Розуміти власні фізичні можливості; Мати доступ до вчасної та гідної медичної допомоги; Відчувати увагу до свого стану та тривоги; Мати можливість уникнути болю;
● Піклуєшся про інших	Прагнеш піклуватись про дітей та онуків; Доглядаєш тварин та рослини;	Проводити більше часу з родиною та близькими;
● Переживаєш втрату близьких	Відкладаєш гроші на власний похорон та похорон близьких; Близьке коло зменшується і ти відчуваєш самотність частіше;	Щоб моя спільнота розуміла то поділяла мої відчуття скорботи та суму; Мати можливість ділитись власними спогадами про померлих; Відчувати приналежність до спільноти;
● Втрачаєш здатність працювати	Закінчуються заощадження; Погіршується побут; Маєш хобі або захоплення;	Відчувати себе потрібним; Мати якусь діяльність;
● Стаєш тим, про кого піклуються	Маєш складнощі у порозумінні з молодшими поколіннями; Намагаєшся відстоювати власну незалежність;	Щоб про мене було кому піклуватись;

ПОМИРАННЯ ТА СМЕРТЬ

Дія	Процеси, що супроводжують	Які потреби я маю та на що варто звернути увагу?
● Підготовка до смерті	Різко погіршується здоров'я; Більшою мірою залежиш від оточуючих;	Гідно та комфортно пережити ускладнення для здоров'я; Бути поруч з близькими; Мати доступ до якісної медичної допомоги;
● Помирання	Усі життєві процеси уповільнюються;	Не відчувати фізичного болю; Бути поруч з близькими; Почуватись гідно та комфортно;
● Сповідання про смерть	Сповідання родини та близьких; Оформлення документів про смерть; Сповідання спільноти;	Щоб мене пам'ятали; Щоб про мою родину подбали;
● Поховання	Транспортування тіла; Похорон;	Мати гідне поховання; Щоб мої духовні погляди врахували при похованні;

У таких нелінійних процесах своїх клієнтів та ветеранської культури як такої, Veteran Hub обирає залишатись лінійною структурою

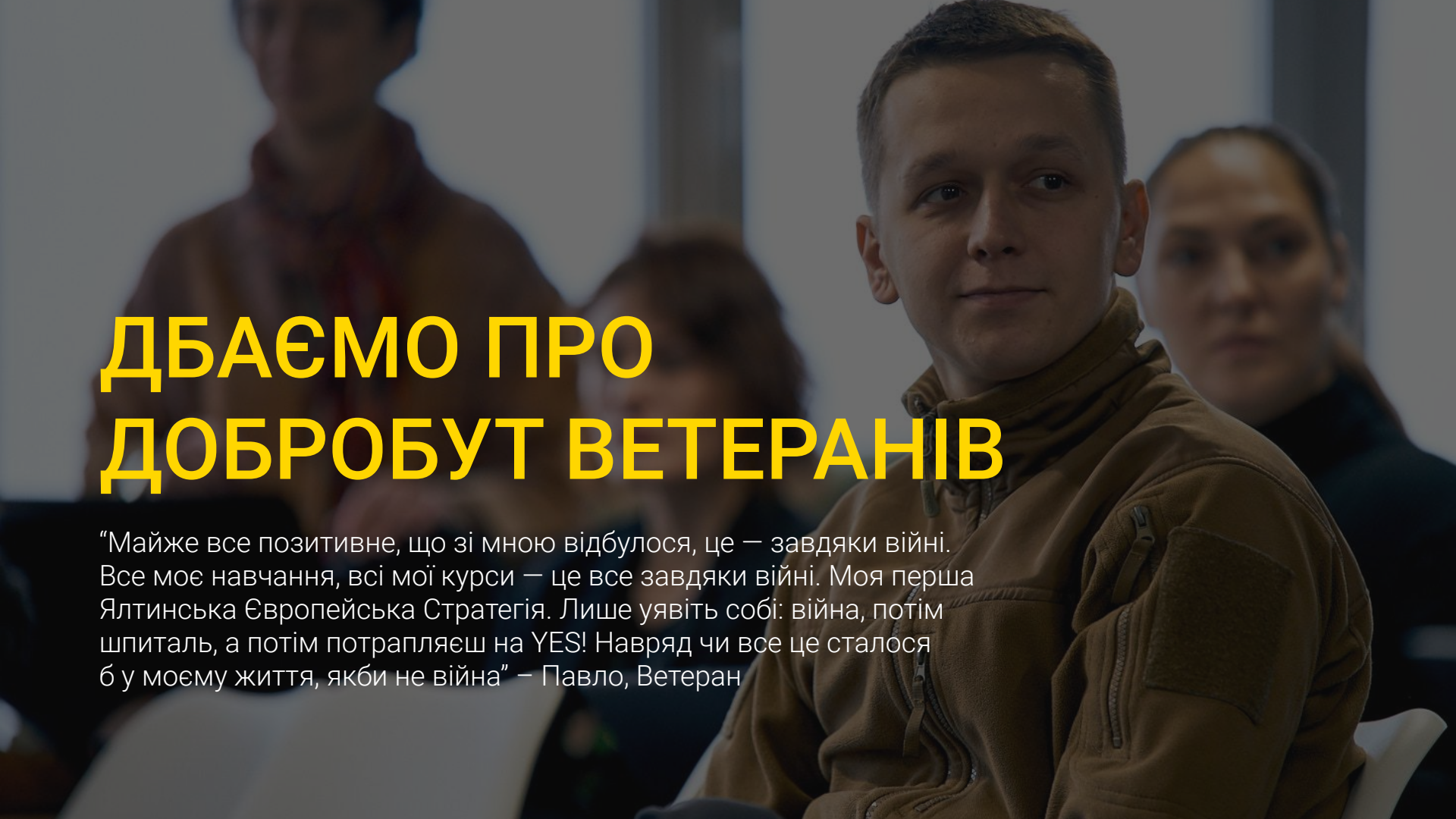
Стабільним та професійним центром, який гарантує, що на Шляху до вкорінення ветерани матимуть стабільну підтримку.

Лінійність та стабільність Хабу забезпечується професійним підходом та послідовністю рішень. Ми рухаємось далі та допомагаємо рухатись далі Ветеранам. Нас не розхитують політичні, ідеологічні чи релігійні розбрати. Не розхитує суспільне ставлення до ветеранів.

Ми працюємо з досвідом війни та його наслідками для цивільного становлення та вкорінення наших клієнтів. Для нас їхній досвід – доконана дія, яка не піддається сумнівам та критиці. Ми працюємо з їхнім сучасним станом і допомагаємо рухатись далі. Ми будуємо таку систему, в якій вкорінення Ветеранів супроводжується за найвищими етичними та професійними стандартами, що забезпечують гідність усього процесу.

“Лише твої дії визначають, яким ти будеш завтра. Це нормально, якщо зараз тобі не треба всі ті послуги і знання. Але коли вони стануть потрібні (так, навіть за 10, 20, 50 років), ти зможеш отримати підтримку.

Так як ти можеш не використовувати навички basic life support щодня, але мусиш мати їх, коли така потреба настане. Можливо, ти допоможеш собі, а може комусь іншому – хтозна? Що точно – так це те, що Ветеранство з тобою назавжди. І з цим треба навчитись жити комфортно. Ти, твій досвід і твоя історія є великою цінністю.”

A young man with short brown hair, wearing a brown tactical jacket, is seated and looking slightly to his left. He has a neutral expression. In the background, several other people are blurred, suggesting a group setting or a classroom. The lighting is soft and indoor.

ДБАЄМО ПРО ДОБРОБУТ ВЕТЕРАНІВ

“Майже все позитивне, що зі мною відбулося, це — завдяки війні. Все моє навчання, всі мої курси — це все завдяки війні. Моя перша Ялтинська Європейська Стратегія. Лише уявіть собі: війна, потім шпиталь, а потім потрапляєш на YES! Навряд чи все це сталося б у моєму житті, якби не війна” — Павло, Ветеран

ДБАЄМО ПРО ДОБРОБУТ ВЕТЕРАНІВ

ШЛЯХ ВЕТЕРАНА

Методика **якісного** вивчення
життєвих процесів та потреб
клієнтів

Проектувати доцільну
підтримку та розподіляти
її за життєвими етапами

ДОБРОБУТ

Методика **кількісного** дослідження стану
клієнтів та рівня задоволення їхніх потреб
після впровадження підтримки

Оцінити якість взаємодії
та вплив підтримки
на добробут та життя Ветеранів

ДОБРОБУТ

Найчастіше, зокрема у дослідженнях ідентичності, термін Добробут / Well-being використовують для позначення психологічного добробуту, що означає суб'єктивне відчуття задоволення, щастя або якості життя, але також існують інші значення, які є ширшими та включають об'єктивні міри*

Узагальнено, добробут можна вважати категоризацією потреб людини.
Усі ці потреби більшим або меншим чином присутні на всіх життєвих етапах.

Департамент Ветеранських Справ Канади

Використовує збірну модель Добробуту, що містить як суб'єктивний психологічний добробут, так і об'єктивний економічний добробут й інші (Thompson et al. 2016).

Модель враховує суб'єктивний та об'єктивний стан людини з 7-ми напрямків: робота або інша значуща діяльність, фінанси, здоров'я, життєві навички та знання, соціальна інтеграція, житло або фізичне середовище, соціокультурне середовище

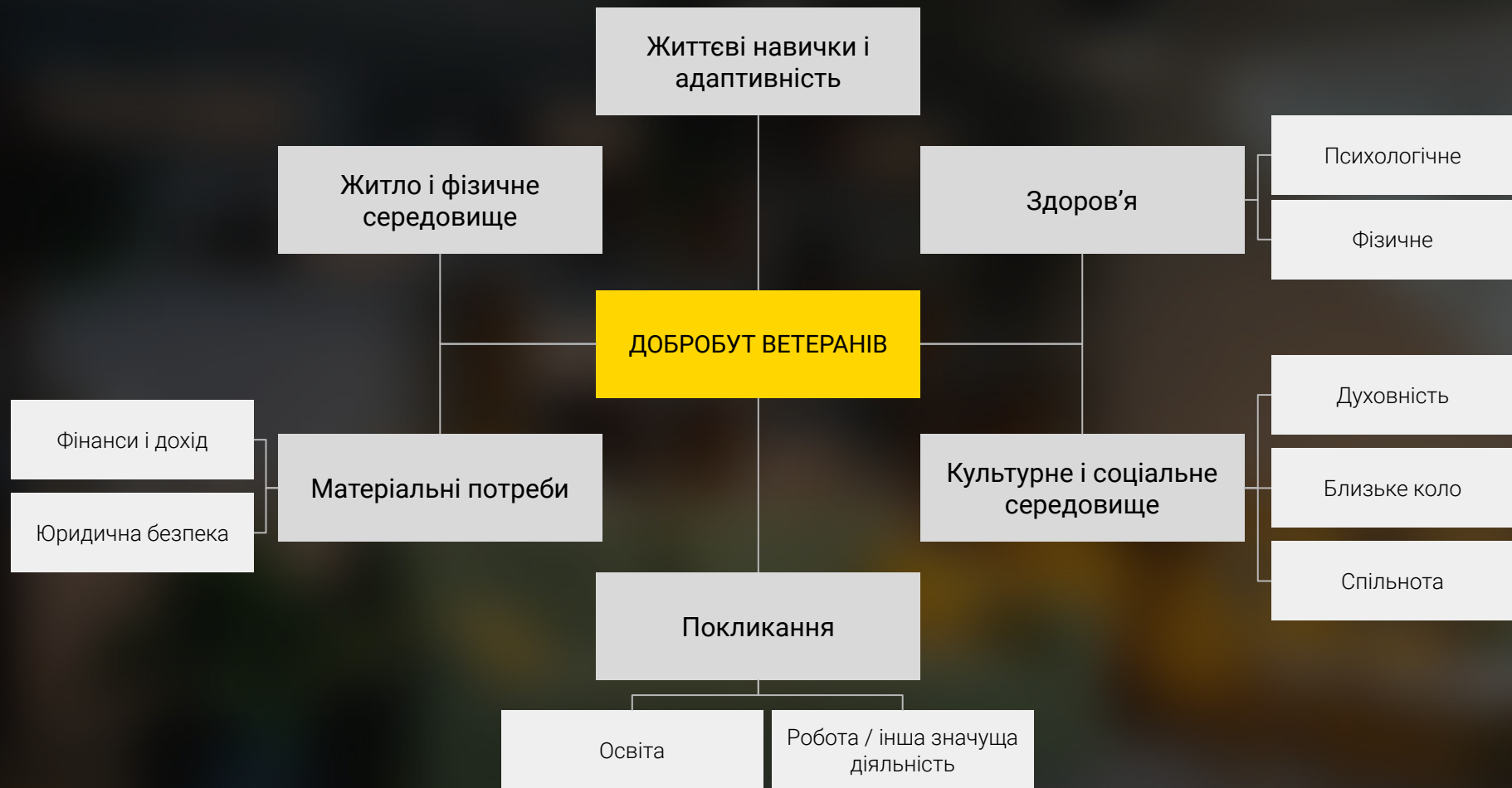
Департамент Ветеранських Справ США

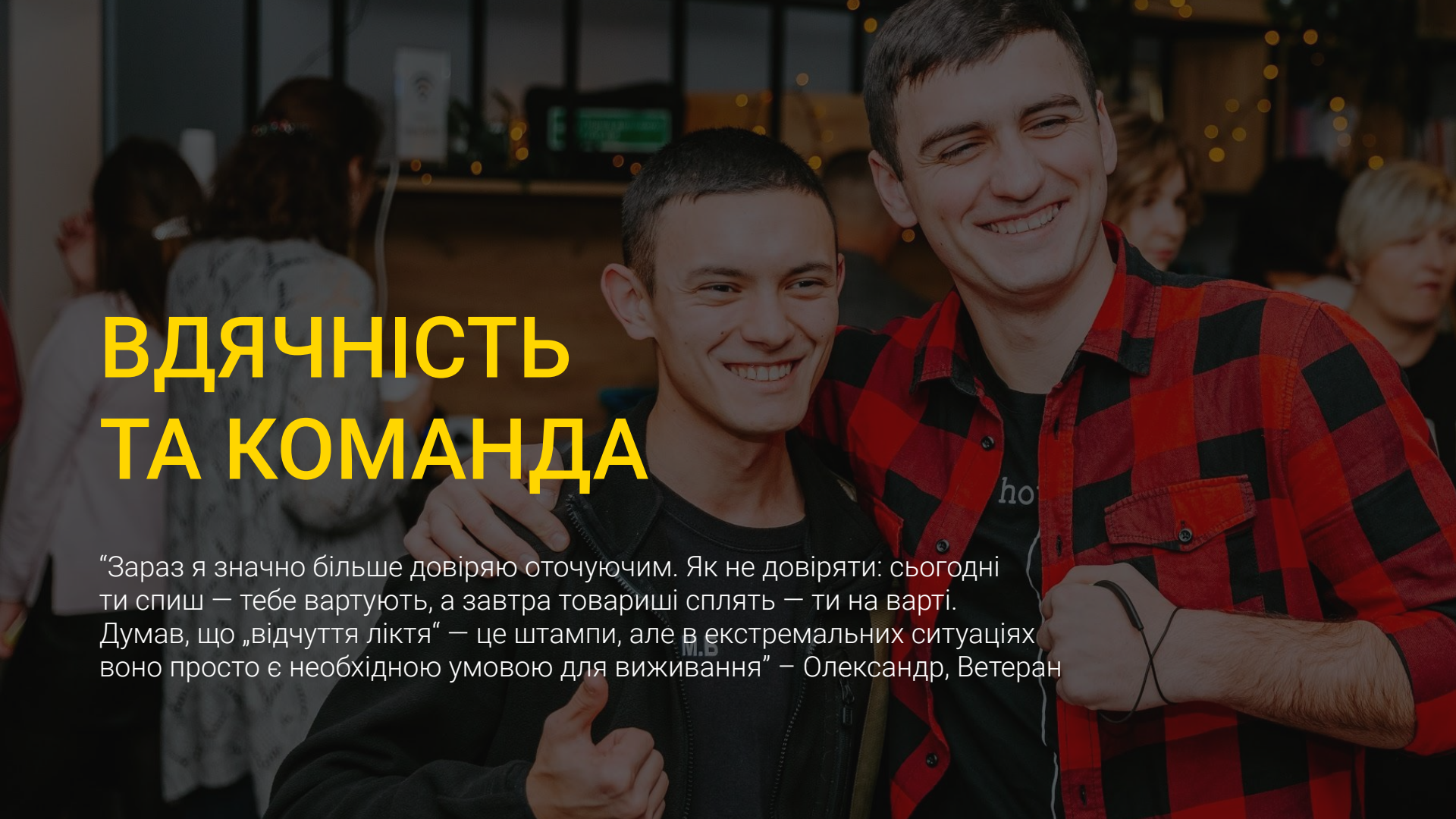
Брав участь у спільному дослідженні The Veterans Metrics Initiative: Linking Program Components to Post-Military Well-Being Study ([TVMI Study](#)), що оцінювало рівень задоволення ветеранів за 4-ма напрямками добробуту: психічне та фізичне здоров'я, зайнятість, фінанси та соціальні зв'язки.

Результатом дослідження став валідизований та загальнодоступний інструмент оцінки поточного стану, функціонування та задоволення ветеранів за переліченими вище напрямками.

* Veterans' Identities and Well-being in Transition to Civilian Life – A Resource for Policy Analysts, Program Designers, Service Providers, and Researchers / James M. Thompson, et al. 01/07/2017 , переклад – Івона Костина.

Дана модель Добробуту використовується для проектування у Veteran Hub, проте потребує додаткового вивчення та адаптації до українського контексту

A photograph of two young men smiling and posing together in what appears to be a social gathering or event. The man on the left is wearing a dark jacket, and the man on the right is wearing a red and black plaid shirt. They are both looking towards the camera. The background is slightly blurred, showing other people and warm lighting.

ВДЯЧНІСТЬ ТА КОМАНДА

“Зараз я значно більше довіряю оточуючим. Як не довіряти: сьогодні ти спиш — тебе вартують, а завтра товариші сплять — ти на варті. Думав, що „відчуття ліктя“ — це штампи, але в екстремальних ситуаціях воно просто є необхідною умовою для виживання” — Олександр, Ветеран

ВДЯЧНІСТЬ

Ми висловлюємо свою вдячність Департаменту ветеранських справ США, як власникам, а також Doblin Deloitte, Public Policy Lab та the Veterans Experience Office, як розробникам оригінальної версії the Veteran Lifetime Journey Map.

Ми особисто вдячні:

**РОБЕРТУ
А. МАКДОНАЛЬДУ**

8-му міністру у справах ветеранів США за те, що познайомив нас із концепцією Шляху ветерана

**ДЖОНУ
БЬОРСТЛЕРУ**

Керівнику Combined Arms, який познайомив нас із Робертом МакДональдом

**ЧЕЛСІ
МОЛДІН**

Виконавчій директорці організації Public Policy Lab за надані консультації та підтримку на шляху адаптації проекту

**НАТАЛІЇ
РАДИВИЛ**

PhD, Директорці з досліджень та оцінки якості організації Public Policy Lab за надані консультації на шляху адаптації проекту

**САРІ
БРУКС**

Колишній Директорці з дизайну Департаменту Ветеранських Справ США, яка ділилась особистим досвідом створення проекту

**МИХАЙЛОВІ
ЛОПАТІНУ**

За стратегічне консультування та глобальний погляд на нашу місію

**ТЕТЯНІ
ЛЮБІВІЙ**

За кропітку роботу над опитувальником та рекомендаціями для проведення фокус-груп

**ОКСАНІ
СОКОЛЕНКО**

За кропітку роботу над опитувальником та рекомендаціями для проведення фокус-груп

**ДЖЕЙМСУ
М. ТОМПСОНУ**

MD CCFP(EM) FCPP за усі надані освітні матеріали та численні приватні консультації

**ДЕВІДУ
ПЕДЛАРУ**

Науковому директору Canada Institute for Military and Veterans Health Research за усі надані освітні матеріали та численні приватні консультації

УСІМ ЧЛЕНАМ КОМАНДИ VETERAN HUB

які довірили нам свою експертизу та знання на будь-якому етапі роботи над цією мапою, а також ветеранам, які зголосились взяти участь у перших фокус-групах.

У СВОЇЙ РОБОТІ МИ ТАКОЖ СПИРАЛИСЬ НА

Микола Боровик,
Тиждень, "Ветерани по-
радянськи",
8 травня 2013

[Посилання](#)

The Veteran Metrics
Initiative

[Посилання](#)

Public Policy Lab.
Veterans' Experience

[Посилання](#)

Public Policy Lab.
Veteran Mental Health

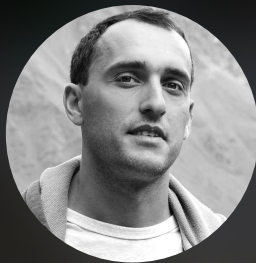
[Посилання](#)

Designing the invisible,
Lara Penin

Veterans' Identities and Well-being in Transition to Civilian Life –
A Resource for Policy Analysts, Program Designers, Service Providers,
and Researchers / James M. Thompson, et al. 01/07/2017

Ми також керувались багаторічним
досвідом роботи у сфері ветеранських справ
та із ветеранами безпосередньо

КОМАНДА ПРОЄКТУ

Артем
Хорунжий

Менеджер
зі зв'язків
із ветеранами
Veteran Hub

Івона
Костина

Керівниця
організації
Veteran Hub

Тетяна
Руденко

Керівниця
напрямку послуг
Veteran Hub

Артем
Денисов

Виконавчий
директор
Veteran Hub

Тетяна
Любива

Старший спеціаліст
з моніторингу
та оцінки
IREX

Оксана
Соколенко

Координаторка
з моніторингу
та оцінки
IREX